

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 1255

Archeologienota Sterrenlaan te Wilrijk (Antwerpen).

Programma van Maatregelen

JYTTE MAENHOUT

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2024
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies	- 4 -
2	Programma van maatregelen	- 6 -

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

Het plangebied ligt op een hoogte van 14m TAW op gradiëntzone, op ongeveer 138m van dichtstbijzijnde waterloop (Grensscheidingssloot en Terlindenloop). Heel het studiegebied staat gekarteerd bij bodemtype OB wat aanwijst dat het kunstmatige gronden zijn waarbij het bodemprofiel door ingrepen van de mens gewijzigd of vernietigd is. Dit is nefast voor mogelijks aanwezig archeologisch materiaal.

De CAI-locaties in de omgeving helpen om een verwachting te bepalen naar mogelijke archeologica op het plangebied. De CAI-melding gaan voornamelijk over vindingen van de nieuwe en nieuwste tijd, meestal bouwsporen. Ook het intens gebruik van de buurt tijdens de oorlogen zorgde voor twee meldingen. Meldingen uit andere periodes bleven beperkt tot aardewerk uit de middeleeuwen en metaaltijd. Op basis van de cartografische bronnen beschikbaar vanaf de 18de eeuw kan vastgesteld worden dat het volledige gebied binnen de contouren van lusthof Elsdonck tot dit in 1928 plaats moest ruimen voor een tuinwijk. De luchtfoto's laten dan weer zien dat de omgeving ernstige schade ondervond tijdens de oorlogen en daarna zijn huidig uitzicht kreeg. De gracht van het lusthof Elsdonck is niet meer af te lezen in de omgeving. Concreet kunnen we voor de verwachting van archeologische sporen het volgende stellen:

De archeologische niveaus van steentijd, metaaltijd en middeleeuwen zijn mogelijk reeds aangetast door het huidige gebruik van het projectgebied. Een hogere archeologische verwachting is te verwachten bij de nieuwe en nieuwste tijd door de aanwezigheid van het lusthof Elsdonck en het oorlogsverleden. De aanwezigheid van een voormalige gracht van het lusthof Elsdonck kan zorgen voor een potentieel hogere archeologische verwachting. Het stuk gracht was een uitstekend gedeelte vertrekkende vanuit de rondgracht dit in 1921 werd dichtgegeoid voor de aanleg van de tuinwijk. Onderzoek op deze locatie zou eventueel informatie kunnen verschaffen over de ontstaans- en occupatiegeschiedenis van dit lusthof. Hier valt dus zeker kenniswinst te boeken bij een weinig bodem.

De wijk en wegenis binnen het projectgebied werd pas aangelegd midden 20ste eeuw, hierdoor werd het bodemarchief reeds sterk verstoord. De werken bestaan uit het heraanleggen van de straat.

Hierover wordt ontharding vooropgesteld met extra vergroening. Ook gaan ze een gescheiden rioleringsstelsel aanleggen, vuilwater en regenwater apart. De diepte blijft beperkt tot het reeds aangetaste gedeelte van het bodemarchief. Ook zal de nieuwe riolering binnen de sleuf van de oude worden aangelegd. De doorvoerleiding van waterlink ligt op 10,32m TAW. De nieuwe riolering is voorzien boven de waterleiding. Centraal komt de RWA geflankeerd door DWA, de ligging is te zien op de plannen in de bijlage. Het wegdek krijgt een uitvoering in mozaïekkasseien met mortelvoeg. De verhoogde kruispunten in de straat zijn voorzien in betonstraatstenen. Het centrale plein in de straat krijgt een overrijdbare zone in verharding. Langs de straat zijn aan de ene kant groenstroken voorzien die licht onder het straatniveau liggen om overtollig regenwater op te vangen. Aan de andere kant zijn parkeerstroken voorzien uit kasseien met waterpasserende voeg. De aanwezige bomen worden behouden en langs de straat worden nieuwe bomen geplant in de groenstroken. De heraanleg van de wegenis en de plaatsing van de nieuwe RWA/DWA vindt hoofdzakelijk plaats binnen het bestaande gabarit. Omwille van de verstoringen veroorzaakt door de huidige wegenis en nutsvoorzieningen, is de impact van de geplande werken zeer klein.

Hoewel er een zekere verwachting is naar sporen uit verschillende historische perioden, met een hoog kennispotentieel voor onderzoek naar het lusthof, kan op basis van de bestaande bodemverstoring geargumenteed worden dat een vervolgonderzoek weinig kennispotentieel bezit. Door dit gebrek aan kennispotentieel lijkt verder onderzoek binnen het projectgebied weinig relevant te zijn. Derhalve is ADEDE bv van mening dat het terrein archeologisch kan vrijgegeven worden om de geplande werken uit te voeren. Dit ontslaat de opdrachtgever evenwel niet van zijn meldingsplicht die geldt voor eventuele vondsten die tijdens de werken zouden opduiken.

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor)onderzoek. Volgens artikel “§5.2 van de Code van Goede Praktijk” is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplecht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.